

09.08.2017
2017 / 166

T.C
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI'NA

İlgi: a)Yüksek Öğretim Kurumu'na gönderilen 27.05.2011 Tarih ve 2017 / 940 Sayılı yazımız
b)Yüksek Öğretim Kurumunun 01.02.2012 Tarih ve 5387 Sayılı Yazısı
c) Yüksek Öğretim Kurumunun 21.07.2017 Tarih 49900 Sayılı Yazısı
d) Devlet Personel Dairesi Başkanlığının 30.01.2017 Tarih ve E.567 Sayılı Yazısı

TMMOB İçmimarlar Odası 23. Dönem Genel Merkez Yönetim Kurulu olarak, 6235 Sayılı kuruluş yasamızın Odamıza vermiş olduğu görev ve sorumluluklar çerçevesinde Üyelerimiz için aşağıda yer alan hususlar ile ilgili çalışma ve düzenlemeler yapılmaktadır.

1. *Yasa ile verilmiş Haklar çerçevesinde "İçmimarların " Mesleki Haklarının Korunması,*
2. *Her yıl mezun olan 4.000 (Dört Bin)'in üzerinde İçmimarlık Bölümü Öğrencisine istihdam alanı yaratılması,*
3. *Yasal boşluklardan yararlanılarak İçmimarlık Kadrolarının Mimarlar tarafından doldurulmasının önlenmesi,*
4. *Yapılarda Dış Mekân yapı ve İç Mekân Yapı Estetik ve uyumunun sağlanması için, yapı projelerinin Mimar ve İçmimar olarak imzaya açılması suretiyle Yapı Dış ve İç Mekân proje birliğinin sağlanması,*
5. *Üniversitelerimizde, İçmimari Akademik Kadroların oluşturulmasının sağlanması,*
6. *Dünya çapında, İçmimari Projelerin oluşturulması ve yaygınlaştırılması,*
7. *Büyük Projelerde Dış ve İç Mekân Projelendirmesinin uzmanları tarafından yapılarak Yapı estetik ve fonksiyon etkinliğinin en üst seviyeye çıkartılması,*
8. *1938 Yılında çıkartılmış olan 3458 Sayılı Mimarlık ve mühendislik Hakkında Kanunun revize edilerek fiili uygulama dönüştürülmesi ve bu suretle Mimarlık Mesleğinin Dünyada ki uygulamalara paralel yasal mevzuata kavuşturulması,*
9. *Yapı Sektöründe Projelendirmenin Dış ve İç Mekân olarak ayrılması nedeniyle Kamu ve Özel Sektörde istihdam alanları yaratılması,*
10. *İçmimarlara tanınacak imzalı proje uygulaması ile yeni Projelendirme Firmalarının kurulmasının önünün açılarak, Uluslararası İçmimari Oluşumlarının sağlanması,*

Bu bağlamda; Yönetim Kurulumuzun almış olduğu 1.2.3 ve 5. Kararları çerçevesinde, Yüksek Öğretim Kurumunun (YÖK) almış olduğu ilgi (c) Yazıları çerçevesinde Bakanlığınıza başvurma ve sorunların çözümü için yardım isteme durumunda kalmıştır.

Bilindiği üzere;

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) ün (a) sayılı yazısı çerçevesinde, Bu güne kadar Kamu Kurum ve Kuruluşlarında mevcut olan "MİMARLIK" Kadrolarının "İÇ MİMARLAR" içinde kullanılması

nedeniyle Kamu Kurum ve Kuruluşlarında ki, İçmimar atamalarında önemli bir sorun yaşanmamaktaydı.

Odamızca geçmiş dönemlerde, ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarında “İçmimar” Kadrolarının oluşturulmasına ilişkin müteaddit taleplerimiz söz konusu olmasına karşın; DEVLET PERSONEL DAİRESİ Başkanlığının vaki görüş ve düşüncelerinin “**YÖK Yazısı kapsamında atamaların yapılıyor olması nedeniyle mağduriyet oluşmadığı**” yönünde olması ve atamaların da bu yazı doğrultusunda yapılıyor olması nedeniyle bir mağduriyet oluşmuyordu.

Ancak; Yine YÖK ‘ün ilgi (c) Sayılı Yazısı ile bu görüşünü değiştirmesi nedeniyle ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarında olmayan/ eksik olan “İçmimar” Kadrolarına “Mimarlık” Kadroları üzerinden atama yapılmaması üyelerimizin mağduriyetlerine yol açacak ve yeni mağduriyetler doğuracak niteliktedir.

YÖK ‘ün daha önce ki görüşünü değiştirmesinin, Başkanlığınızın ilgi (d) Sayılı yazısına dayandığı belirtilmektedir.

Ancak; Bu güne kadar 3458 Sayılı Yasada yapılması gereken değişikliğin yapılmaması, **MİMARLAR** Odasının, Yapı Disiplininde, DİŞ Mekân ve İÇ Mekân olgusunun bir bütün olmasına karşın, ayrı uzmanlık gerektirdiği gerçeğini kabul etmeyerek Kamu Kurum ve Kuruluşlarında **İÇMİMAR** kadrolarının oluşturulmasına karşı çıkması ve tabir gerekirse, İçmimarlık yetkinliğini kabzetmesi nedeniyle, ortaya çıkan bu yeni durum karşısında **İçmimar** kadro ve atama mağduriyetinin giderilmesi zorunluluğu doğmaktadır.

Bu bağlamda; ortaya çıkan bu sorunun çözümü için, Kadrosu olmayan ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarında “**İÇMİMAR**” Kadrolarının ihdası / eksik olanlarda artırılması gerekmektedir.

Makamlarınızca da malum olduğu üzere;

Bilimin gelişmesine paralel olarak, iç içe olan Bazı meslekler, meydana gelen bu gelişmeler çerçevesinde, birden fazla uzmanlaşma ve ihtisaslaşma alanına ayrılmıştır.

21.Yüzyıldan itibaren Dünyamızda oluşan “**Branşlaşma**” olgusuna dayalı olarak diğer birçok mesleki disiplinlerde olduğu gibi Mimarlık Mesleği içerisinde de “**İçmimarlık**”, “**Şehir Planlaması**”, “**Peyzaj Mimarı**” gibi meslek disiplinlerine ayrılmıştır.

İçmimarlık hem sektör hem de eğitim alanlarında 20. yüzyılın başında Amerika Birleşik Devletlerinde kurumsallaşmıştır. Dünya’ya yayılan bu meslek, özünde “Güzel Sanatlar ve Süsleme sanatların bir doğal gelişimi, Ev ekonomisinin bir parçası ve Mimarlığın odaklanan özel bir alanı olarak yapılandırılmış ve uzmanlaşarak gelişmiştir.

Yine bugün Alman Yapı Kanunlarında ilgili meslek odasına kayıtlı, meslek odasının meslek içi eğitimlerini almış, İçmimarların, binaların, yapı üretim sürecinden başlayarak, mimari projesini icra etme ve tadilat yapma yetkisi bulunmaktadır.

Ülkemizde İçmimarlık eğitimi 1925 yılından bu yana 92 yıldır İstanbul’da Sanayi-i Nefise Mekteb-i Ali’si (İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi, bugünkü adıyla Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi)nde, 1954 yılında kurulan İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulu

(bugünkü adıyla Marmara Üniversitesi)lerinde başlamıştır. Bugün ülkemizde 54 üniversitede içmimarlık eğitimi verilmekte, içmimarlık Eğitim ve Müfredatı uygulanmakta, ortalama yılda 3.500 civarında içmimar çalışma hayatına atılmaktadır. Eldeki veriler doğrultusunda ülkemizde bulunan 54 Üniversiteden mezun 40.000 civarında **İÇMİMAR** olduğu bilinmektedir.

İÇMİMARLIĞIN TANIMI VE YASAL KONUMU;

1. 1963 yılında kurulan Uluslararası İçmimarlar Konfederasyonu (IFI) içmimarlık ve Tasarımcılık kavramlarını şöyle tanımlamaktadır:

“İç mekanların seviyeli ve işlevsel olabilmesine ilişkin problemleri tanımlayarak araştıran ve yaratıcılığını ekleyerek çözen;- Mekan tasarlayan, tasarım analizi de yapan, şantiye denetimi, yapı sistemleri, estetik, iç mekana ilişkin konstrüksiyon bilgisi, donatı, malzeme, ekipman konusunda bilgi veren; İç mekana ilişkin çizim ve dokümanları hazırlamak üzere eğitim ve deneyim sahibi olan kişidir. “

2. **Bu tanımlama çerçevesinde; TMMOB' un 12 Mart 2005 Tarihinde almış olduğu 215 Nolu Kararla;** Mimarlar Odası yönetmeliğinden Mimari iç mekân düzenleme, donanımı ve tasarımı hizmetleri, Şehir Planlama ve Peyzaj Mimarlığı meslek alanındaki hizmetler çıkartılmıştır.

3. **Mimarlar Odası bu ayrıştırmaya karşı mahkemelere başvurmuş;**

Danıştay 8. Daire Esas No: 2005/5827 Karar No: 2007/2060.ile TMMOB'nin Mimarlık mesleğinin içerisinden içmimarlık alanını, Şehir Plancılığı ve Peyzaj Mimarlığı meslek alanlarını çıkarma kararını doğru bulmuştur.

“ Gelişmiş ülkelerdeki uzmanlaşmaya paralel olarak ülkemizde de mühendislik ve mimarlık alanları farklılaşarak ayrılmış ve yeni disiplin alanları oluşmuştur. Böylece şehir planlama, içmimarlık, peyzaj mimarlığı gibi disiplinlerin mimarlık mesleğinden ayrılması sonucu, doğal olarak mimarlık mesleğinin sınırları daraltılmış ise de, Mimarlık hizmetleri yasalarla düzenlenmiş ve yetkilendirilmiş hizmetler olduğundan Mimarlar Odasının kendi yönetmeliğinde hizmet tanımları ve alanları yaratması, tek başına mimarlık hizmetini vermeye yetkili değildir. ” (Danıştay 8. Dairesinin No: 2005/5827 Karar No: 2007/2060)

4. **Ülkemiz Mimarları Şehir Plancılığı ve Peyzaj Mimarlığı alanından çekilmişlerdir.**

Ancak; TMMOB'nin ayrıştırmaya ve mahkeme kararlarının aleyhlerinde sonuçlanmasına rağmen; içmimarlık meslek alanında bulunan mekânı yaşanılabilir kılan tüm argümanların belediyelere verilen ruhsat projelerinde **TMMOB İçmimarlar Odası İçmimari Proje Çizim ve Sunuş Standartları Şartnamesi ve Tekniklerine** uymadığı, aynı şekilde mimari projelerde de yalın bir şekilde gösterilmek suretiyle, **İçmimari Proje Çizim ve Sunuş Standartları Şartnamesi ve Tekniklerine** uyulmamaktadır. Meslek alanımızı gasp etmekte ve içmimarların mesleklerini icra etmelerine engel olmaktadır.

5. Gerekçe olarak planlı alanlar tip imar yönetmeliğinin 57. maddesi gösterilmekte;

Belediyelere sunulacak projelerin uzmanlık dallarına göre icra edilmesi gerektiğini gösteren **3458 sayılı mühendislik ve mimarlık hakkında kanun 6235 sayılı TMMOB kanunu ve İmar Kanununun 38. maddesi göz ardı edilmektedir.**

6. Anayasamızın 135. maddesine istinaden Kurulan İçmimarlar Odası'nın 2008 yılında yürürlüğe giren **Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Serbest İçmimarlık Hizmetlerini Uygulama Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğindeki faaliyet alanlarımız; mimarlar, diğer meslek disiplinleri, hatta ve hatta lisans eğitimi almamış hiç bir teknik bilgiye sahip olmayan insan hayatını ve kamu güvenliğini hiçe sayan kişiler tarafından icra edilmektedir.**

Bu bağlamda yapılmış bir çok tespitimiz ve yüce Türk mahkemelerine yapılmış onlarca müracaatımız da bulunmaktadır. Yasa ve mevzuatta ki açıklıklar, eksiklikler ve bugüne kadar verilmemekte ısrar edilen meslek haklarımız sebebi ile yaklaşık olarak ülkemizde 100 yıla yakın tarihi olan ve 41 (kırkbir) yıldır Meslek Odası statüsü bulunan mesleğimizi yok saymaktadır.

7. Belediyelere ve diğer kurumlara ruhsat almak üzere sunulan projelerin neredeyse tümünde;

- ✓ İçmimarın icra etmesi hukuksal zorunluluk olan alanlar, Mimari projeler içerisinde icra edilmekte,
- ✓ Bu projeler belediyelerdeki **Mimar** meslek adamlarınca incelenmektedir.
- ✓ İçmimarların meslek alanları gasp edilmekte ve **İçmimarların** mesleklerini icra etmelerine engel olunmaktadır.

Hal böyle olunca belediyelerin ve kamu kurumlarının istihdam etmesi mecbur olan, İçmimarlara ihtiyaç duyulmamakta ve İçmimarların Kamuda istihdamı mümkün olmamaktadır.

8. Mevcut durumdan sadece İçmimarlar değil Ülkemiz ekonomisi de ciddi zararlar görmektedir.

Bu durum ülkemizin vergi kaybına ve milli servetin zayı olmasına gibi ekonomik etkilerinin dışında denetimsiz olarak üretilen mekânlar ile kamu güvenliğini de tehlikeye atmaktadır. Tasarım ve uygulama hataları sebebiyle yaşadığımız can kayıplarının telafisi ve özürlü olamaz.

İçmimarlar Odası olarak gerek meslektaşlarımız, gerek birlikte çalıştığımız mimar ve mühendisler, gerekse de vatandaşlarımızın haklarını korumak ve kamu faydası açısından yapı planlama, üretim ve denetim sürecinde içmimarların aktif rol alması gerekliliğine inanmaktayız. Bu durumun sadece yasaların gereği değil çağımızın zorunluluğu, uzmanlaşmanın doğal bir getirisiidir.

9. Üniversitelerin 4 yıl süreli İçmimarlık Eğitimini almış İçmimarlarca icra edilmesi gereken İçmimari projeler bu alanda sınırlı eğitim almış mimarlarca hazırlanmakta ortaya bilim ve hukuka aykırı, işlev ve estetikten uzak sürekli tadilat yapılan, iç mekânlar çıkmaktadır.
10. İçmimarların eğitim almış oldukları alanda, kamu ve özel sektörde çalışma hakları ve mesleki kadrolara atanma ihlal edilmektedir.
11. Diğer taraftan; İçmimarlık Mesleği mensuplarının Mühendislik mimarlık, şehir plancılığı kadrolarından daha düşük ek göstergesi bulunan kadro sınıflarında istihdam edilmesi Aynı fakültelerde 4 yıl süreli eğitim verilerek yetiştirilen, mimar ve İçmimarlar arasında bu denli ayrımcılığın yapılması, Anayasamızın eşitlik ilkesine' de aykırıdır.
12. TMMOB tarafından gerçekleştirilen ve Danıştay 8. Dairesinin kesinleştirdiği mesleki ayrıştırma sonucu, Mimarlık mesleğinin, İçmimarsız icrası meslek alanımızın gasp edilmesine neden olmaktadır.
13. İçmimarların kamu yararını yakından ilgilendiren yapı üretim süreçlerinde diğer meslek disiplinleri ile birlikte hizmet vermeleri gerekmektedir. Ancak, özel sektörün dışında kamuda mesleğin tanınırlığının ve işlevinin tam olarak bilinmemesi nedeniyle, içmimarlar kamu mevzuatında yer alan haklarını kullanamadıkları gibi, mevzuatta mesleki olarak tanımlanmamaları nedeniyle de, uzmanlıklarını kamu yararına kullanmaları hususunda halen istenilen seviyeye ulaşamamıştır.
14. Ayrıca deprem güvenliği açısından iç mekân düzenlemelerinin önemi yaşanan büyük felaketler sonucu fark edilmiş olmasına rağmen, İçmimari projelerin, mimari proje kapsamına alınmaması nedeniyle halen iç mekâna dair düzenlemeler mimari projeye kapsamında ehil olmayan kişilerce yapılmaya devam etmektedir.

SONUÇ VE İSTEM;

1. 1938 Tarih ve 3458 Sayılı “ Türk Mimar ve Mühendislik Kanunun” Mimarlık Mesleğinin yapı disiplini bakımından ihtisaslaşmadığı dönemde bir bütün olarak, İçmimarlığı da kapsamak üzere uygulamaya konulmasına karşın; Zaman içerisinde İçmimarlık ve Mimarlık tanımlamaların değişmesi nedeniyle ortaya çıkan sorunların çözülmesi için gerekli olan yasal değişiklik yapılamamıştır. (Bu hususta.. TBMM üyesi Ali HALAMAN. Tarafından 2012 Tarihinde verilmiş yasa teklifi, dönemin erken bitmesi nedeniyle Komisyonda görüşülememiştir Ek:5)
2. Bunun üzerine; Süreç içerisinde ortaya çıkan sorunların çözümlenmesi amacıyla Odamız tarafından ilgili kuruluşlara başvurularda bulunulmuştur. Bu çerçevede YÖK ' e yapılan ilgi (a) Sayılı Yazımızla konu yeniden aktarılmıştır.
3. **YÖK; 25.01.2012 Tarihli Yürütme Kurulu Toplantısında;** 3458 Sayılı Kanununda yer alan Mimarlık Tanımının İçmimarlığı da kapsadığı, buna karşın süreç içerisinde meydana gelen değişiklikler nedeniyle, Uygulamada olan Kanunun Fiili durumu yansıtmaması ve mevcut

kanuna göre tahsis edilen Kadrolar ve Tanımlamalar nedeniyle içmimarların mağdur olmasını önlemek gereğiyle;

*“İçmimarların Teknik Hizmet Sınıflarında edilebileceklerine ve kadro unvanlarında içmimar kadrosunun bulunduğu kurumlarda **İçmimar** kadro unvanını, içmimar kadro unvanının bulunmadığı kurumlarda ise **“Mimar”** unvanı ile teknik hizmet sınıfına dâhil edilerek istihdam edilebileceğine “* ilişkin karar vermiştir.

- 4. YÖK** bu kararıyla; Kanunda tanımlamasının yapılmaması nedeniyle aynı eğitimi alan ve aynı meslek grubunda olan ” **İÇMİMARLARIN** ” konumunu Danıştay 8. Daire Dairesinin vermiş olduğu karar çerçevesinde fiili duruma uyarlayarak, İçmimarların Kamu Kurum ve Kuruluşlarına atanamama mağduriyetlerini bir nebze olsun önlemiştir.
- 5.** Ancak şimdi; 30.01.2017 Tarih ve E. 567 Sayılı Devlet Personel Başkanlığı Yazına dayalı olarak vermiş olduğu ilgi 10.07.2017 Tarih ve 5850160 - 303.01.01-46433 Sayılı Kararıyla yeni mağduriyetlerin oluşmasına yol açmaktadır.

Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında;

- 3458 Sayılı “ Türk Mimar ve Mühendislik Kanununda yapılacak **“EK MADDE 1- İçmimarlar Hakkında da 3458 Sayılı Kanun hükümleri uygulanır ve imza yetkisine haizdirler”** içerikli bir düzenleme içmimarların hak gaspının önlenmesi,
- Her yıl 4.000 (Dört Bin)’in üzerinde mezun veren ve hali hazırda 42.000’den fazla mezunu olan İçmimarlarımız için Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İçmimari yapının kurumsallaşması, içmimari de estetik anlayışının üniversal alt yapı oluşumunun sağlanması için ilgili Kamu Kurum ve Kuruluşlarında kadro ihdası / mevcut kadroların arttırılması için gereğinin yapılmasını arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla,

TMMOB İçmimarlar Odası
23. Dönem Yönetim Kurulu Adına

Emrah KAYMAK
Genel Başkan

DAĞITIM:

1. T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI MAKAMINA
2. T.C. BAŞBAKANLIK MAKAMINA
3. T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MAKAMINA
4. T.C. MALİYE BAKANLIĞI MAKAMINA
5. T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MAKAMINA
6. T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI MAKAMINA
7. T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI MAKAMINA
8. T.C. YÜKSEKÖĞRETİM KURULU BAŞKANLIĞI EĞİTİM ÖĞRETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI'NA

EKLER:

1. *Yüksek Öğretim Kurumu'na gönderilen 27.05.2011 Tarih ve 2017 / 940 Sayılı Yazımız*
2. *Yüksek Öğretim Kurumunun 01.02.2012 Tarih ve 5387 Sayılı Yazısı*
3. *Yüksek Öğretim Kurumunun 21.07.2017 Tarih 49900 Sayılı Yazısı*
4. *TBMM üyesi Ali HALAMAN. Tarafından 2012 Tarihinde verilmiş yasa teklifi*
5. *Danıştay 8. Dairesinin No: 2005/5827 Karar No: 2007/2060*